

Binnenhavens: revitaliseren met behoud van omgevingskwaliteit

Programma

1. Introductie & inventarisatie: hoe beslist u?
2. Hoe maakt u een goede keus?
3. Hoe ontstaat een baat?
4. Speel het batenspel!
5. Casus Havendorp: rekenen met ervaringscijfers

Revitaliseren met kwaliteit?

Deze masterclass gaat in op:

- Revitaliseren: hoe spoor je een maatregel op? op grond van de gewenste baat
- Met omgevingskwaliteit: hoe beoordeel je dat? met een integrale afweging

Ontwerp is de volgende stap

Introductie en inventarisatie

- Op grond van welke criteria beslist u of een project een goed idee is?
- Noteer de top 3 van uw besliscriteria:
  1. ....
  2. ....
  3. ....

Wanneer is iets een goede keus?

Privé: als je er netto blij van wordt

Publiek: als **netto** het **welzijn** van **alle relevante mensen** toeneemt

begunstigden winnen meer dan benadeelden verliezen

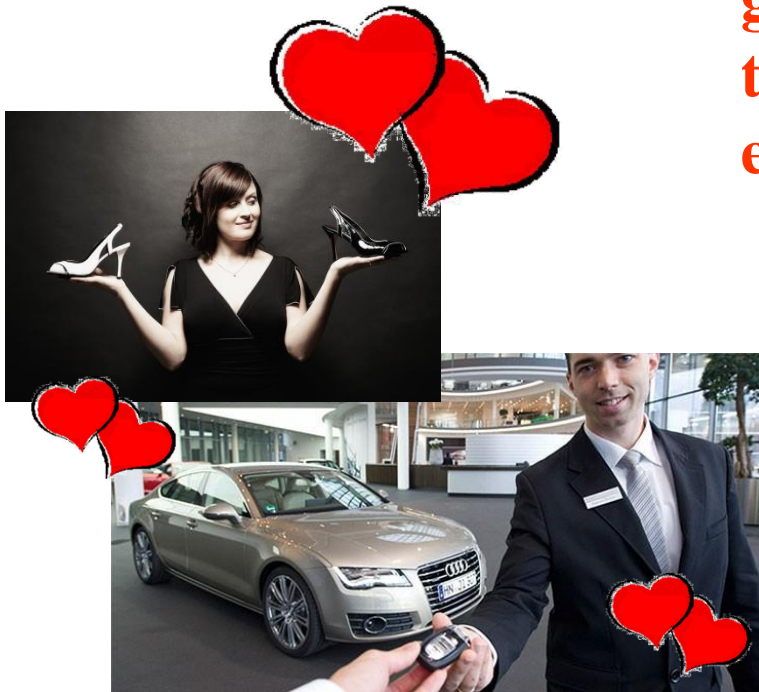
begunstigden & benadeelden nu & later

materieel & immaterieel

Hoe maak je een goede keus?

Hoe investeer je je beperkte **liefde** goed?
tijd
geld
talent
etc.

Als je investeert in het een, offer je het ander op!

Keuzemethoden

De portemonnee-methode:

niet afwegen; doel & maatregelen staan vast
beslissen op basis van budget
vaak spijt

Het vergelijkend warenonderzoek:

bepakt afwegen; doel of budget staat vast
beslissen over maatregelen
iets minder vaak spijt

KEA

De integrale afweging:

vergelijking met alle relevante mogelijkheden
doel staat ter discussie
budget is beperkt maar niet vast
beslissen op basis van effecten
nog minder vaak spijt

MKBA
of MCA

Hoe maak je een integrale afweging?

(1) Zoek naar het doel achter je doel:

lopen

leuk uitzien

indruk maken op .....

(2) Bedenk zoveel mogelijk maatregelen om het echte doel te bereiken

nieuwe schoenen

goed dansen

een lieve puppy

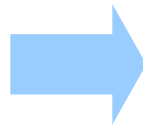
(3) Kies op grond van **alle effecten** van de verschillende maatregelen

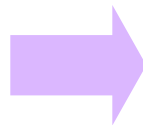
boze vriendin??? Blijde moeder!

Hoe neem je alle effecten mee in je afweging?

 Door goed na te denken

 Door niet alleen effecten mee te nemen die gemakkelijk in euro's zijn uit te drukken

 Door niet alleen naar effecten die relevant zijn voor jezelf of voor jouw project, maar ook effecten op de **omgeving** mee te nemen

En wat als je dat niet doet?

'gered'. Joël voo...
ChristenUnie ziet daar wel rumoer

'Metro Amstelveen wordt een tram'

AMSTERDAM – De gemeente Amsterdam kiest voor een tramverbinding naar Amstelveen, en niet voor de eerder beloofde verlenging van de Noord-Zuidlijn. Daar is raadslid Pitt Treumann van Red Amsterdam, in de jaren zeventig wethouder Verkeer en Vervoer, van overtuigd. „Gezien de kosten en baten, kunnen ze niet anders”, meent hij. „Zeker in verband met de bezuinigingen.”

Uit een onlangs verschenen rapport blijkt dat de metro ongeveer 750 miljoen euro kost. De voordelen zijn berekend op circa 500 miljoen. De zogeheten regiotram levert bijna hetzelfde op, voor slechts ongeveer 175 miljoen aan investering. (ANP)

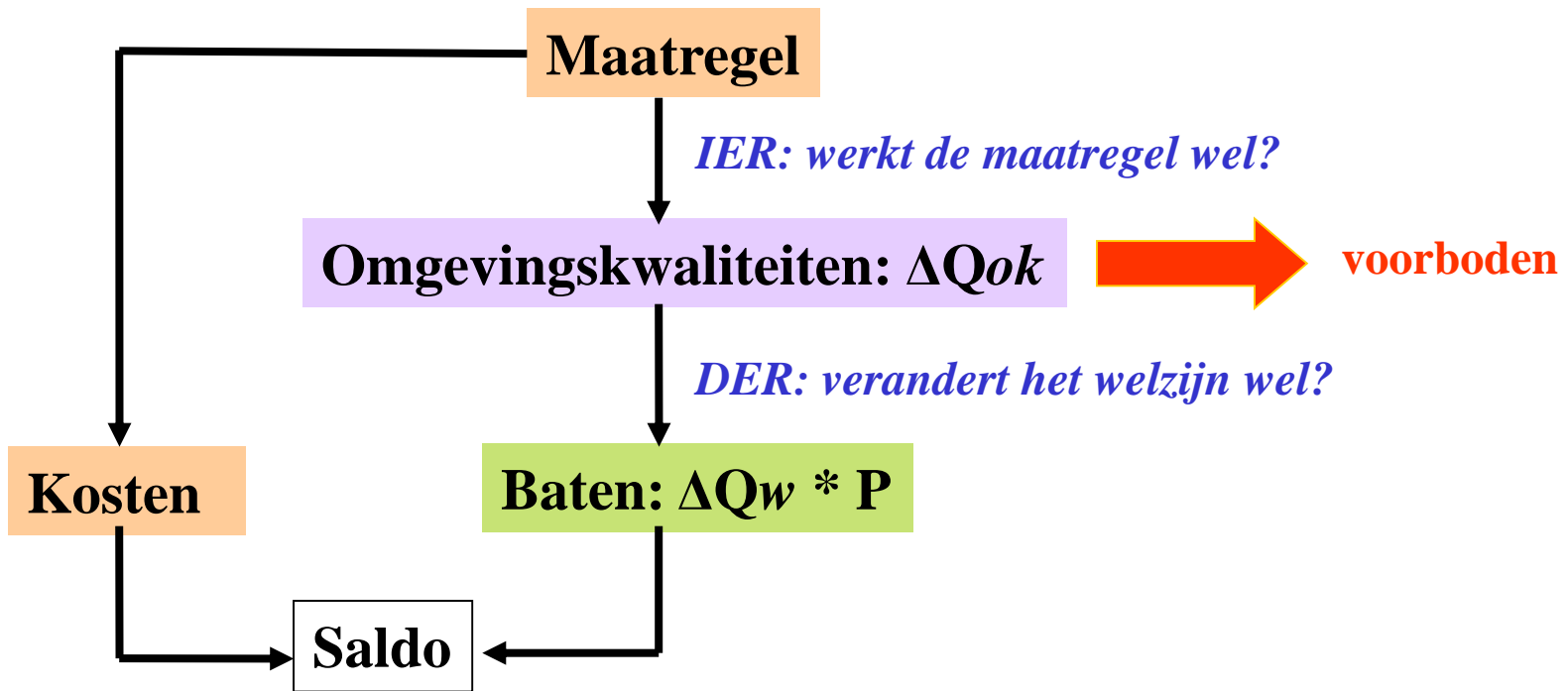
De hardste schreeuwes bepalen!

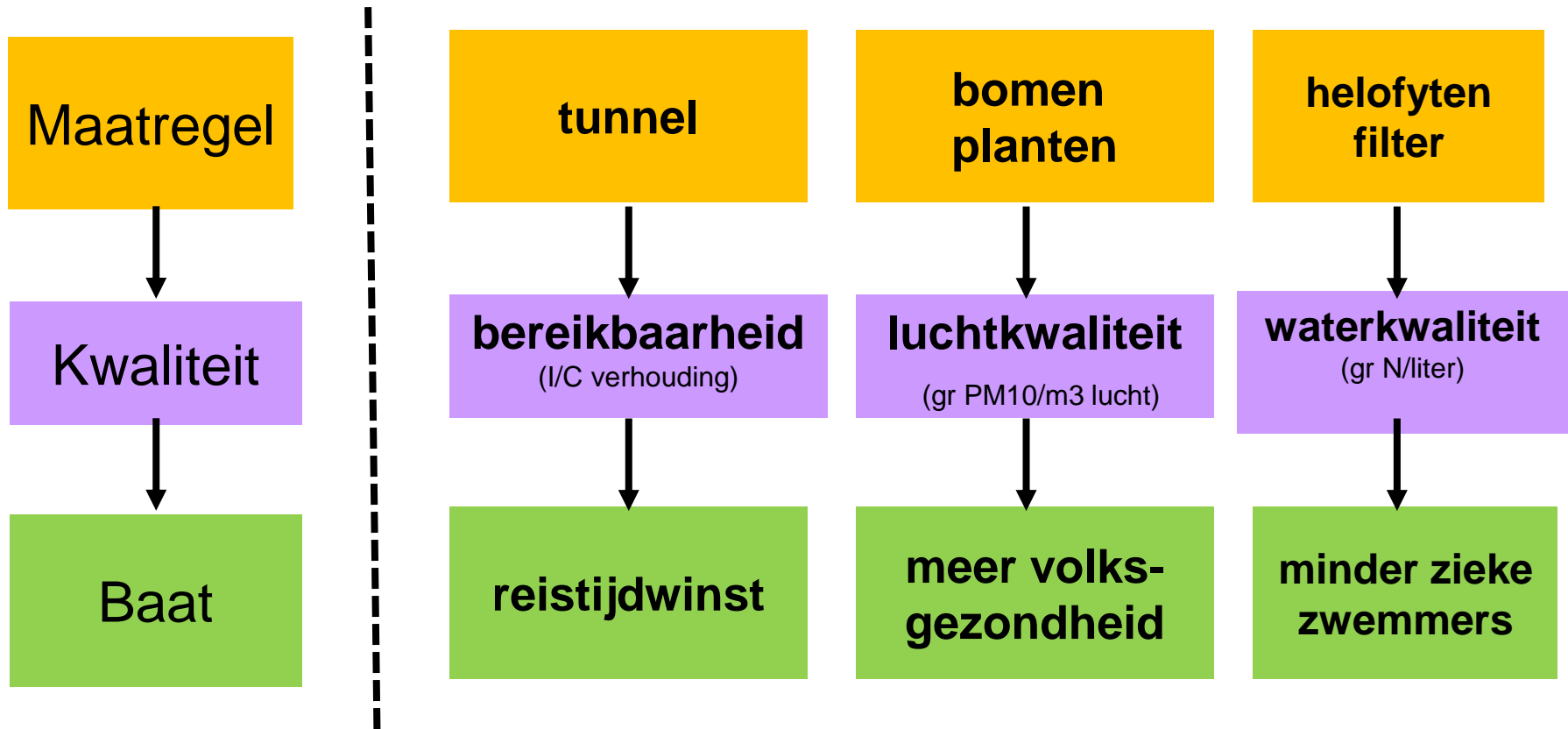
Kortom:

- denk breed in effecten/baten
- denk breed in oplossingen/maatregelen
- verhef maatregel niet tot doel, maar stel de baat centraal!

Hoe ontstaat een baat?

Voorbeelden

Ervaringscijfers / kengetallen nodig voor Q_w en P !

Nog meer voorbeelden

Speel samen het batenspel!

Vorbereiding en spelregels

Vorbereiding:

1. Kies een deler (speelt mee)
2. Deler schudt de 3 stapels kaarten
3. Deler geeft elke speler: 4 kwaliteit- en 4 batenkaarten

Spelregels:

- 1- Bij elke beurtwisseling legt de deler een nieuwe maatregelkaart
- 2- De speler licht de keuze toe. Bij twijfel beslist de deler
- 3- De deler geeft de speler direct nieuwe Ken B kaarten en de beurt is pas afgelopen als de speler geen kaarten meer aan kan leggen

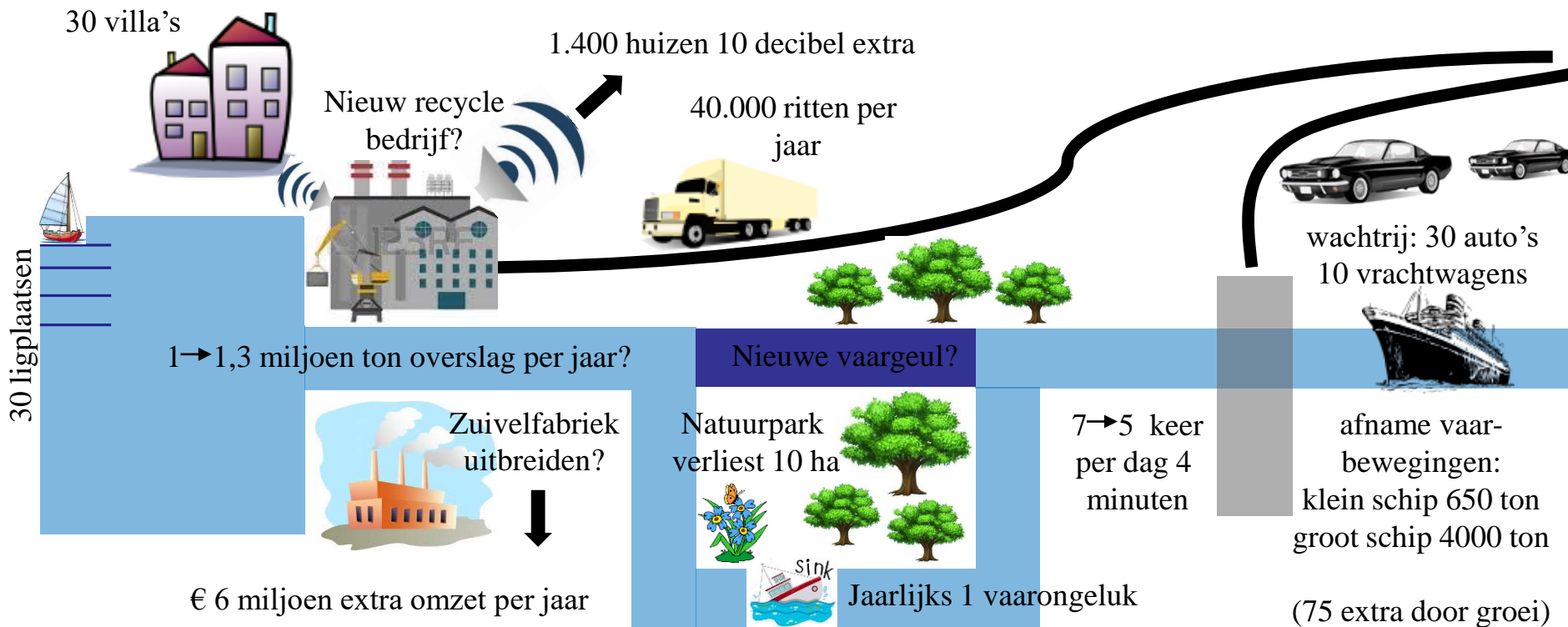
Wie de meeste tritets heeft, wint!!

PAUZE

Casus Havendorp: bereken de baten van een nieuwe vaargeul

Bereken de baten

- Welke omgevingskwaliteiten worden verbeterd?
- Welke welzijnseffecten treden op?
- Bereken: $\Delta Q * P$
- Waar vindt je kengetallen?
- Naslagwerken: kengetallenboeken
- Te vinden op: www.omgevingseconomie.nl

Overzicht

$S > 0$ $R > 1$ =
duurzaam!

	Contante Waarden (miljoen euro over 100 jaar bij 4,5% interest)
Welvaartseffecten	
Kosten	
Aanlegkosten	24,00
Beheer en onderhoudskosten	8,28
Totaal der kosten	32,28
Baten	
Meer bedrijfswinsten Zuivel	6,96
Meer werkgelegenheid Zuivel	0,79
Meer bedrijfswinsten Recycling	12,42
Meer werkgelegenheid Recycling	3,78
Modal shift: lagere transportkosten	12,77
Modal shift: minder uitstoot (NOX)	27,60
Geluidhinder door bedrijvigheid	-0,54
Waardedaling villa's uitzicht & geluid	-0,45
Reistijdverlies auto's & vrachtauto's bij brug	0,41
Vaarongelukken	0,00
Verlies ESD Verervingswaarde biodiversiteit	-2,30
Verlies ESD koolstofvastlegging in vegetatie	-0,01
Verlies ESD fijn stofafvang vegetatie	-0,40
Totaal der baten	61,01
Saldo (baten - kosten)	28,73
Ratio (baten/kosten)	1,89

Moraal van dit verhaal

- Met weinig getallen (25 kengetallen) kun je veel zeggen: gevoel voor de bal
- Vergeet niet verliezers te compenseren
- Pas je plan aan voor minder negatieve effecten of meer positieve: denk breed in oplossingen en effecten!
- Ontwerp zodat: lagere kosten, minder negatieve effecten, meer baten!
- De 7 duurzame ontwerp principes (DOP's) kunnen hierbij helpen

Duurzaam ontwerpen

